# โทเคนดิจิทัลกลุ่มความยั่งยืน:
# เมื่อ Tokenization เชื่อมเงินทุนดิจิทัลกับเป้าหมาย ESG

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2569)

*โดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)*

การปรับตัวของภาคธุรกิจสู่ความยั่งยืนและเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำจำเป็นต้องอาศัยเงินทุนจำนวนมาก ขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้เปิดโอกาสให้เกิดรูปแบบการระดมทุนใหม่ ๆ โดยหนึ่งในเทคโนโลยีที่กำลังได้รับความสนใจคือ Tokenization หรือการแปลงสินทรัพย์หรือหลักทรัพย์ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล โดยยังคงสถานะทางกฎหมายและสิทธิของผู้ลงทุนไว้เช่นเดิม ทั้งนี้ โทเคนสามารถอ้างอิงกับสินทรัพย์ โครงการ หรือกิจการต่าง ๆ ได้

จุดเด่นของ Tokenization ไม่ได้อยู่เพียงการเปลี่ยนสินทรัพย์ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเท่านั้น แต่ยังช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการระดมทุนและการลงทุนให้เหมาะสมตามความต้องการผลตอบแทนและความเสี่ยงที่รับได้ ณ ขณะนั้น ตัวอย่างเช่น การแบ่งสินทรัพย์ออกเป็นหน่วยย่อย (fractionalization) ช่วยให้ผู้ลงทุนเข้าถึงโอกาสการลงทุนได้ง่ายขึ้นด้วยเงินลงทุนที่ไม่สูงมาก นอกจากนี้ ผู้ลงทุนยังสามารถลงทุนได้อย่างสะดวกผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และสามารถซื้อขายเปลี่ยนมือโทเคนดิจิทัลในตลาดรองได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ในด้านผู้ระดมทุน เทคโนโลยีดังกล่าวยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการข้อมูล ลดขั้นตอนและต้นทุนการดำเนินงาน โดยธุรกรรมการทำรายการต่าง ๆ ของโทเคนดิจิทัลทั้งหมดจะอยู่บนเครือข่ายบล็อกเชน ทำให้สามารถตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมได้ ส่งผลให้ผู้ระดมทุนสามารถขยายการเข้าถึงผู้ลงทุนได้กว้างขึ้น และเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนรายย่อยมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโครงการหรือกิจการที่ต้องการเงินทุนเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่ความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

เพื่อส่งเสริมให้การใช้เทคโนโลยีดังกล่าวสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างมีมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์รองรับ โทเคนดิจิทัลกลุ่มความยั่งยืน โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

**1. โทเคนเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Green Token)** มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้รับจากการเสนอขายโทเคนดิจิทัลดังกล่าวไปลงทุนในโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อม

**2. โทเคนดิจิทัลเพื่อพัฒนาสังคม (Social Token)** มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้รับจากการเสนอขายโทเคนดิจิทัลดังกล่าวไปลงทุนในโครงการเพื่อพัฒนาสังคม

**3. โทเคนดิจิทัลเพื่อความยั่งยืน (Sustainability Token)** มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้รับจากการเสนอขายโทเคนดิจิทัลดังกล่าวไปลงทุนในโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมและโครงการเพื่อพัฒนาสังคม

**4. โทเคนดิจิทัลเพื่อส่งเสริมความยั่งยืน (Sustainability-linked Token)** มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้รับจากการเสนอขายโทเคนดิจิทัลไปใช้ดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความยั่งยืน และมีข้อตกลงและเงื่อนไข โดยอ้างอิงกับผลความสำเร็จ หรือผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดและเป้าหมายด้านความยั่งยืนของผู้ออกโทเคนดิจิทัล

กล่าวคือ Green Token, Social Token และ Sustainability Token นั้น ให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การใช้เงิน (Use of Proceeds) ให้ลงทุนโครงการที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก ขณะที่ Sustainability-linked Token มีลักษณะแตกต่างออกไป เนื่องจากต้องเชื่อมโยงวัตถุประสงค์การใช้เงินโดยอ้างอิงกับผลความสำเร็จหรือผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดและเป้าหมายด้านความยั่งยืนของผู้ออกโทเคนดิจิทัล บริษัทในเครือหรือโครงการใด ๆ

อีกองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยยกระดับมาตรฐานการระดมทุนโทเคนดิจิทัลกลุ่มความยั่งยืน คือ บทบาทของผู้ประเมินภายนอกที่เป็นอิสระที่มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม ความยั่งยืน หรือการวัดผลตามตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำหน้าที่ให้ความเห็นหรือรับรองว่าข้อมูลโครงการเป็นไปตามมาตรฐานในไทยหรือสากล เพื่อป้องกันไม่ให้การระดมทุนเกิดความเข้าใจผิด โดยเฉพาะกรณีการฟอกเขียวหรือ greenwashing นอกจากนี้ ผู้ออกโทเคนดิจิทัลจะต้องเปิดเผยข้อมูลโครงการและรายงานผลกระทบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทั้งก่อนและหลังเสนอขายโทเคนดิจิทัล เพื่อความโปร่งใสของโครงการและให้ผู้ลงทุนสามารถติดตามความคืบหน้าของโครงการได้อย่างต่อเนื่อง

ในตลาดทุนไทยปัจจุบัน มีการระดมทุนในรูปแบบโทเคนดิจิทัลเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Green Token) ซึ่งเป็น Investment Token สำเร็จแล้ว นอกจากนี้ ยังมีหลักเกณฑ์รองรับผลิตภัณฑ์ที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในรูปแบบ Utility Token เช่น โทเคนดิจิทัลเพื่อการใช้ประโยชน์เพื่อสิ่งแวดล้อมประเภทพร้อมใช้งาน (Ready-to-use Green Utility Token) โดยโทเคนดิจิทัลดังกล่าวมีสินทรัพย์อ้างอิง อาทิ คาร์บอนเครดิต (carbon credit) ใบรับรองการผลิตพลังงานหมุนเวียน (renewable energy certificate: REC) สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (carbon allowance) เป็นต้น โดยผู้ลงทุนสามารถนำโทเคนดิจิทัลมาแลกสิทธิเป็นสินทรัพย์อ้างอิงดังกล่าวกับผู้ออกโทเคนดิจิทัลได้

ก.ล.ต. มุ่งส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมด้านการระดมทุนดิจิทัลบนพื้นฐานของความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลที่เพียงพอ และความรับผิดชอบของผู้ออกโทเคนดิจิทัล โดยหัวใจสำคัญของโทเคนดิจิทัลกลุ่มความยั่งยืนไม่ได้อยู่ที่เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์การระดมทุน เงื่อนไขของโทเคนดิจิทัล การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และผลลัพธ์ด้าน ESG ที่สามารถติดตามและตรวจสอบได้ หากองค์ประกอบเหล่านี้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ Tokenization ย่อมเป็นอีกกลไกหนึ่งที่ช่วยนำเงินทุนไปสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับผู้ลงทุน โทเคนดิจิทัลกลุ่มความยั่งยืนเป็นอีกทางเลือกที่เปิดโอกาสให้พิจารณาทั้งผลตอบแทนทางการเงินและการมีส่วนร่วมสนับสนุนเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมควบคู่กัน โดยข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การใช้เงิน ตัวชี้วัด เป้าหมาย ผลการดำเนินงาน และความเห็นของผู้ประเมินภายนอก ช่วยให้สามารถเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์ ติดตามการใช้เงิน และประเมินความเสี่ยงได้อย่างมีข้อมูลมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้ลงทุนควรศึกษารายละเอียดและความเสี่ยงของโทเคนแต่ละโครงการอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจลงทุนทุกครั้ง

**********